

Zarządzanie rewitalizacją i włączenie społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji

Szkolenie realizowane w ramach zadania polegającego na wzmacnianiu zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych

O szkoleniu

Szkolenia organizowane są przez Instytut Rozwoju Miast i Regionów na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w związku z realizacją zadania polegającego na wzmacnianiu zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

- **Katarzyna Spadło** – Kierownik Centrum Doradztwa Rewitalizacyjnego IRMiR, ekspert ds. rewitalizacji, doradca merytoryczny samorządów w procesie programowania rewitalizacji, autorka poradników i ekspertyz dot. rewitalizacji.

Program szkolenia

10.00 - 10.30	Powitanie, przedstawienie uczestników i prowadzących oraz zasad pracy.	30 min
10.30 - 11.30	Szkolenie w formie wykładu z elementami dyskusji – Zasady zarządzania procesem rewitalizacji w praktyce. <u>Główne wątki:</u> <ul style="list-style-type: none"> • zasady współpracy i sprawnej koordynacji w zarządzaniu procesem rewitalizacji, • modele zarządzania procesami rewitalizacji, • rola Komitetu Rewitalizacji we wdrażaniu i monitorowaniu programu rewitalizacji – teoria a praktyka.	60 min
11.30 - 11.45	Przerwa	15 min
11.45 - 13.15	Szkolenie w formie wykładu z elementami dyskusji – Metody angażowania partnerów prywatnych i społecznych do realizacji działań rewitalizacyjnych. <u>Główne wątki:</u> <ul style="list-style-type: none"> • metody angażowania interesariuszy do realizacji działań rewitalizacyjnych, • koncepcja lokalnego funduszu rewitalizacji, w tym w tym finansowe i organizacyjne instrumenty wspierania remontów i modernizacji zasobów mieszkaniowych, • sposoby aktywizacji gospodarczej obszarów rewitalizacji i współpracy z sektorem prywatnym w procesie rewitalizacji.	90 min
13.15 - 13.30	Przerwa	15 min
13.30 - 14.30	Podsumowanie spotkania, dyskusja ogólna dotycząca dobrych i złych praktyk związanych z zarządzaniem gminnymi programami rewitalizacji.	60 min
14.30 - 15.30	Konsultacje indywidualne.	60 min

Część 1. Wprowadzenie do zarządzania rewitalizacją

Zarządzanie w procesie rewitalizacji

„Proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób **kompleksowy**, poprzez **zintegrowane działania** na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, **prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji** na podstawie gminnego programu rewitalizacji”

- ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

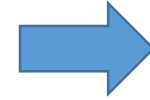
Akty te **nie narzucają** gminom określonego **modelu zarządzania** rewitalizacją.

(ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Dz. U. 2015 poz. 1777 ze zm.)

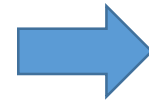

Zarządzanie rewitalizacją wg Wytycznych

- Gminy powinny stworzyć taki system zarządzania, „który pozwoli na **efektywne współdziałanie** na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur”.
- **Zasada sprawnej koordynacji** – konieczność osadzenie rewitalizacji w systemie zarządzania rozwojem gminy oraz **wykazanie tego w strukturze organizacyjnej gminy** (np. wyodrębniona jednostka w ramach struktury lub odrębna instytucja).
- Konieczność udowodnienia, że w przygotowanie programu rewitalizacji **zaangażowano społeczność** lokalną i umożliwiono szeroką partycypację społeczną, w myśl realizacji **zasady partnerstwa** między różnymi podmiotami.

Przekrojowe podejście do zarządzania wieloma politykami publicznymi - zespoły ds. rewitalizacji

Konieczność zdefiniowania czynności w zakresie rewitalizacji w regulaminie organizacyjnym gminy.

Zasada partnerstwa obowiązuje nie tylko na etapie przygotowania PR, ale i jego wdrażania.

Wyzwania zarządzania procesem rewitalizacji

Konieczność
integracji działań
wielu podmiotów!

Całościowy
charakter
procesu!

Liderzy projektów w PR w woj. małopolskim – dane GUS

Liderzy przedsięwzięć zaangażowani w proces rewitalizacji w gminach województwa małopolskiego w 2018 r.

Typ programu	gmina (łącznie z jednostkami podległymi)	inne jednostki sektora publicznego	podmioty spoza sektora publicznego ogółem	w tym wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe
PR	12	22	79	36
GPR	133	183	528	205
łącznie	145	205	607	241

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS za 2018 r.

Zarządzanie w rewitalizacji

W poprzedniej perspektywie finansowej za zarządzanie rewitalizacją odpowiadały **komórki** zajmujące się programowaniem rozwoju gminy i pozyskiwaniem na ten cel środków finansowych.

Obecnie – jest to rozwiązanie **NIEWYSTARCZAJĄCE**.

Wzrastające znaczenie partycypacji, planowania przestrzennego, polityki społecznej, gospodarki nieruchomości w rewitalizacji.

Kryteria wyboru sposobu zarządzania procesem rewitalizacji (1)

Kryteria wyboru sposobu zarządzania rewitalizacją

**ZNACZENIE PROCESU
REWITALIZACJI W
POLITYCE ROZWOJU
GMINY**

**POWIĄZANIE PROCESU
REWITALIZACJI Z
INNymi POLITYKAMI
PUBLICZNYMI**

**SKALA DZIAŁAŃ
REWITALIZACYJNYCH**

**KONIECZNOŚĆ
WŁĄCZENIA DO
DZIAŁAŃ ZARZĄDCZYCH
INTERESARIUSZY
ZEWNĘTRZNYCH**

Kryteria wyboru sposobu zarządzania procesem rewitalizacji (2)

1) Znaczenie procesu rewitalizacji w polityce rozwoju gminy

- zazwyczaj tworzy się w strukturze organizacyjnej gminy **pojedyncze stanowiska** w referatach zajmujących się jej rozwojem (w gminach miejskich i miejsko-wiejskich) lub biura ds. rewitalizacji (w średnich i dużych miastach, np. Referat ds. Rewitalizacji w Krakowie),
- często powołuje się też **koordynatora ds. rewitalizacji**, zarządzającego pracami wielu komórek merytorycznych realizujących poszczególne projekty rewitalizacyjne. Celem działania koordynatora jest integracja działań uczestników rewitalizacji, a także organizacja prac zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji.

Kryteria wyboru sposobu zarządzania procesem rewitalizacji (3)

2) Powiązanie procesu rewitalizacji z innymi politykami publicznymi

- w przypadku procedury ustawowej, gdzie występuje konieczność powiązań rewitalizacji i polityki planowania przestrzennego, zadania w zakresie wdrażania gminnego programu rewitalizacji często przejmowane są przez **referaty architektury i planowania**;
- w przypadku programów rewitalizacji obejmujących swym zakresem historyczne centra miast, zdarza się koordynowanie procesem przez biura konserwatora zabytków, z uwagi na realizowane przez te jednostki zadania związane z estetyzacją zabudowy (np. w Rzeszowie, Gorzowie Wielkopolskim, Malborku, Suwałkach).

Kryteria wyboru sposobu zarządzania procesem rewitalizacji (4)

3) Skala działań rewitalizacyjnych

- duże obszary rewitalizacji oraz złożone z wielu podobszarów wymagają adekwatnie dużego zaangażowania instytucjonalnego, realizowanego nie z poziomu pojedynczego stanowiska, lecz referatu czy też wydziału, bądź powołania zewnętrznego operatora, będącego koordynatorem całości działań rewitalizacyjnych lub kierownikiem wybranych projektów, np. inwestycyjno-budowlanych czy społecznych (np. Laboratorium Innowacji Społecznych w Gdyni, Spółka Rewitalizacja w Radomiu).

Kryteria wyboru sposobu zarządzania procesem rewitalizacji (5)

4) Konieczność włączenia do działań zarządczych interesariuszy zewnętrznych

- w związku z koniecznością zapewnienia aktywnej roli interesariuszy, duże znaczenie odgrywają **zespoły zadaniowe ds. rewitalizacji**, powoływane do koordynowania procesu, zapewniające możliwość włączenia różnych podmiotów i jednostek organizacyjnych gminy,
- aktywną rolę w procesie zarządzania odgrywają również Komitety Rewitalizacji lub równoważne ciała doradcze, powoływane w trybie ustawy o samorządzie gminnym (przykładowo Forum Lokalne w Krośnie, Ełckie Forum Rewitalizacji).

Błędy w zarządzaniu procesem rewitalizacji

Niedostosowany do skali procesu rewitalizacji model zarządzania wpływa na:

- **niski stopień realizacji działań** - z powodu nadmiaru obowiązków do realizacji wybierane są tylko pojedyncze projekty (w podejściu funduszowym rezygnowano z realizacji dużego odsetka projektów z powodu niepozyskania dofinansowania),
- **brak uspołecznienia procesu rewitalizacji** – wdrożenie GPR opiera się najczęściej na realizacji projektów gminnych, nie obejmuje komunikacji społecznej i współpracy z interesariuszami,
- brak działań związanych z poprawą aktualności GPR i brak monitorowania celów programu (niedostosowanie do stanu faktycznego, brak kontroli osiągniętych efektów obniża skuteczność procesu),
- **brak wiary w sukces rewitalizacji i powodzenie działań** = brak pozytywnej oceny dla osiągniętych rezultatów procesu rewitalizacji.

Część 2. Modele zarządzania procesami rewitalizacji

Model: zespół zadaniowy

- Działania zarządcze są realizowane przez pracowników urzędu gminy.
- Koordynacja procesu rewitalizacji oraz zarządzanie przedsięwzięciami rozdzielone pomiędzy koordynatora i zespół zadaniowy.

Koordynator
<ul style="list-style-type: none">
• Osoba/komórka organizacyjna w strukturze urzędu gminy, centralna w procesie zarządzania, odpowiedzialna za koordynację oraz integrowanie działań innych komórek/jednostek/spótek w zakresie rewitalizacji.

Zespół zadaniowy
<ul style="list-style-type: none">
• Powoływany zarządzeniem, obsługiwany administracyjnie i technicznie przez koordynatora. Może mieć ruchomy skład. Członkowie zespołu wykonują swoje zadania w ramach zadań służbowych. Aby zespół działał sprawnie, kierujący poszczególnymi komórkami/jednostkami/spótkami mają obowiązek oddelegować pracowników do pracy w nim w sposób umożliwiający ich pełne zaangażowanie.

Źródło: https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/34149/18_Zapewnij_optymalna_strukture_zarzadzania_realizacja_programu.pdf

Model: zespół zadaniowy – dobra praktyka ze Stalowej Woli

W Stalowej Woli powołano **osobne zespoły ds. rewitalizacji dla każdego podobszaru rewitalizacji**, zabezpieczając **włączenie mieszkańców** tych terenów oraz **przedstawicieli podmiotów prowadzących tam działalność społeczną i gospodarczą**.

Model: zespół zadaniowy – dobra praktyka ze Stalowej Woli (2)

- Zarządzenie Nr 132/17 Prezydenta Miasta Stalowej Woli z 26 kwietnia 2017 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Rewitalizacji dla Osiedla Rozwadów (podstawa prawna: art. 7 ust. 1 pkt 1,17,19, art. 18 ust.2 pkt 6 oraz art. 30 ust. 1 u.o.s.g.).
- Zarządzenie Nr 153/17 Prezydenta Miasta Stalowej Woli z 16 maja 2017 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Rewitalizacji dla Osiedla Fabryczne (podstawa prawna: art. 7 ust. 1 pkt 1,17,19, art. 18 ust.2 pkt 6 oraz art. 30 ust. 1 u.o.s.g.).
- Zespół ds. Rewitalizacji dla Os. Rozwadów oraz Zespół ds. Rewitalizacji dla Os. Fabryczne to organy opiniodawczo-doradcze Prezydenta w zakresie rewitalizacji os. Rozwadów oraz os. Fabryczne. Celem Zespołu jest współpraca ze wszystkimi grupami interesariuszy os. Rozwadów oraz os. Fabryczne:
  - **reprezentowanie mieszkańców osiedli i ich potrzeb,**
  - **dbanie o wspólne dobro członków lokalnej społeczności osiedli,**
  - **budowa lokalnych partnerstw na rzecz rewitalizacji,**
  - **wypracowywanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych,**
  - opiniowanie LPR i udział w procesie aktualizacji LPR,
  - opiniowanie wniosków zgłaszanych przez interesariuszy rewitalizacji obu osiedli.

Model: operator rewitalizacji

- Działania zarządcze są realizowane przez pracowników wyspecjalizowanego podmiotu, powołanego do celu zarządzania rewitalizacją.
- W urzędzie gminy nie tworzy się odrębnych stanowisk związanych z rewitalizacją, jedynie realizowane są zadania związane z monitorowaniem efektów działań rewitalizacyjnych.
- Operator pełni jednocześnie funkcję koordynatora i zespołu zadaniowego.

Przykłady:

- **Agencja Rewitalizacji Starówki Sp. z o.o. w Płocku** (opracowanie i wdrażanie GPR, pozyskiwanie inwestorów dla procesu rewitalizacji płockiej Starówki, udzielanie w imieniu gminy dotacji celowych wspierających proces rewitalizacji (dotacje na remonty obiektów zabytkowych w trybie u.o.n.z. oraz dotacje w SSR w trybie u.o.r.).
- **Rewitalizacja Sp. z o.o. w Radomiu** (obsługa projektów mieszkaniowych).
- **Wrocławska Rewitalizacja Sp. z o.o.** (w likwidacji) – opracowywanie i zarządzanie LPR, realizacja projektów w imieniu gminy Wrocław, brak przychodów z działalności, brak zgody na dokapitalizowanie.

Operator rewitalizacji – przykład Olszanicy

Olszanica – gmina wiejska w woj. podkarpackim,
licząca 5 tys. mieszkańców

Za główny projekt rewitalizacyjny odpowiada powołane do tego celu Przedsiębiorstwo Rozwoju Infrastruktury Gminy Olszanica „PRI” Sp. z o.o., które współpracuje z Zespołem ds. Rewitalizacji, powołanym w celu nadzoru nad całym procesem.

Operator realizuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, natomiast koordynacja przebiegu procesu i zadanie włączenia interesariuszy należy do zespołu zadaniowego.

Działania zarządcze w procesie rewitalizacji (1)

Działania obowiązkowe w procesie zarządzania rewitalizacją, niezależne od modelu zarządzania oraz typu programu:

- bieżący kontakt z interesariuszami i dialog na temat procesu rewitalizacji
  - konieczność utrzymywania stałego dialogu (środki na promocję i komunikację społeczną?)
- przygotowanie projektów, zapewnienie im finansowania oraz ich realizacja,
- wdrożenie zaplanowanych działań zarządczych (powołanie zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji, zmiany w regulaminie organizacyjnym dot. umiejscowienia czynności z zakresu rewitalizacji, powołanie Komitetu Rewitalizacji)
- wsparcie interesariuszy w realizacji przedsięwzięć zgodnie z założonymi celami programu rewitalizacji - współpraca z partnerami prywatnymi przy realizacji ich projektów,
- monitorowanie skuteczności realizowanych przedsięwzięć i reagowanie na zmiany w otoczeniu oraz niewystarczające efekty działań - raport z oceny postępu w realizacji celów GPR oraz oceny aktualności GPR.
- **Zapobieganie przenoszeniu problemów na inne obszary!**

Działania zarządcze w procesie rewitalizacji (2)

Działania obowiązkowe w procesie zarządzania rewitalizacją GPR:

- wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych finansowanych z budżetu gminy do WPF, niezwłocznie po przyjęciu GPR,
- przystąpienie do aktualizacji suikzp oraz zmiany mpzp – w sytuacji stwierdzenia ich niezgodności z zapisami GPR,
- realizacja zmian wprowadzonych w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego gminy,
  - zapobieganie wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji (szczególnie w zakresie korzystania z gminnego zasobu mieszkaniowego).
- powołanie Komitetu Rewitalizacji (uchwała obowiązkowa do przyjęcia najpóźniej 3 miesiące od przyjęcia GPR),
- przyjęcie uchwał w sprawie ustanowienia specjalnej strefy rewitalizacji lub opracowania miejscowego planu rewitalizacji (fakultatywne).

Część 3. Metody włączenia społecznego w proces wdrażania rewitalizacji.

Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji (1)

Art. 5 ust. 1 u.o.r. - Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.

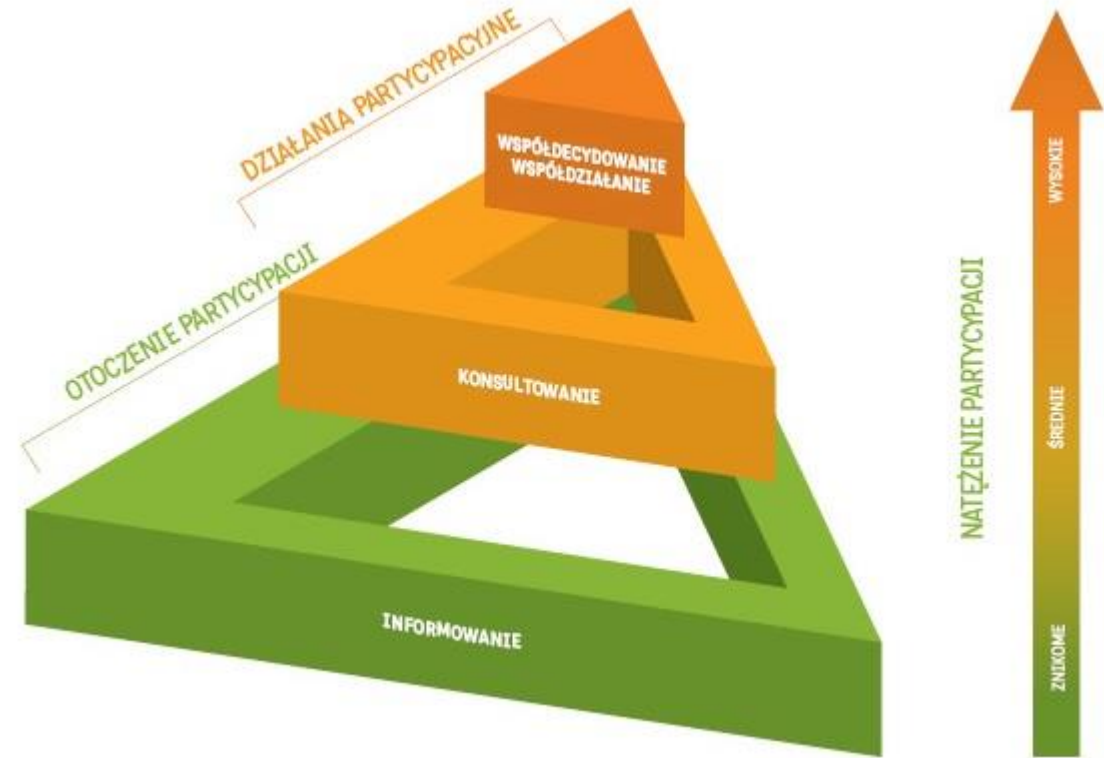
Włączenie społeczne na etapie wdrażania procesu jest pochodną efektywności partycypacji realizowanej na etapie programowania działań!!

Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji (2)

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o rewitalizacji przygotowanie, **prowadzenie i ocena rewitalizacji**, polega na:

- **poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy** oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,
- **prowadzeniu skierowanych do interesariuszy działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji**,
- **inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji**,
- **zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji**, w szczególności gminnego programu rewitalizacji,
- **wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji**,
- **zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.**

www.partycypacjaobywatelska.pl

Komitet Rewitalizacji – najwyższa forma włączenia społecznego w proces rewitalizacji (1)

- Obowiązkowe powołanie KR w przypadku procesów rewitalizacji realizowanych w trybie u.o.r.
- Forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji (definicja i rola określona w art. 7 ust. 1 u.o.r.).
- Pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.
- Dopuszcza się powołanie osobnych Komitetów Rewitalizacji dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji.
- Zasady wyznaczania składu i działania Komitetu wyznacza rada gminy w drodze uchwały.
- Skład Komitetu – zarządzenie prezydenta, burmistrza albo wójta.
- Obsługę organizacyjną KR zapewnia wójt (zapewnienie środków gwarantujących funkcjonowanie KR i wykonywanie jego zadań).
- **Ustawowa zasada bezstronności prac KR** – w przypadku, gdy przedmiotem obrad Komitetu jest projekt dokumentu, za który odpowiedzialny jest wójt – osoba mu podległa nie bierze udziału w wypracowaniu stanowiska dot. tego projektu.

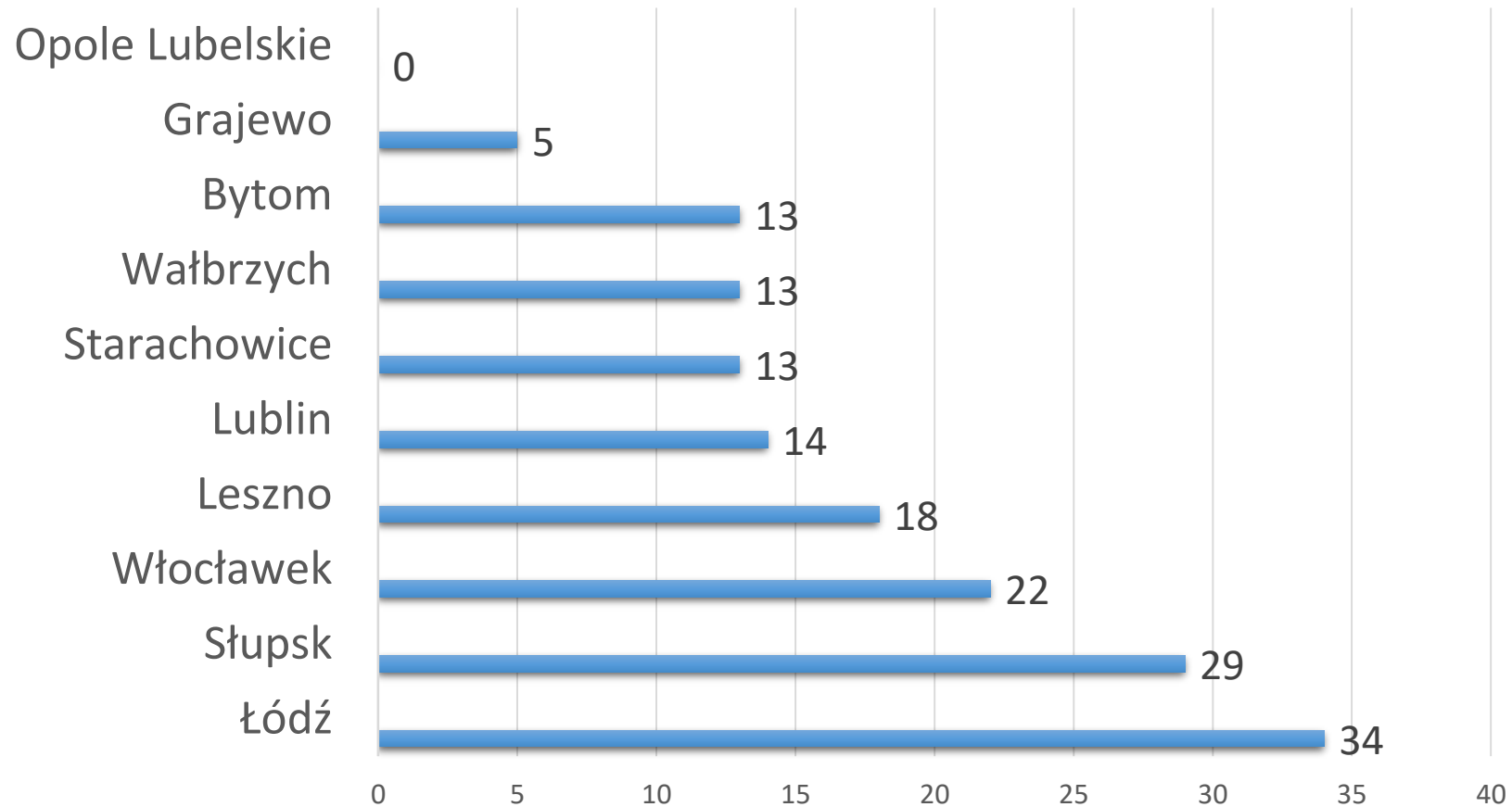
Komitet Rewitalizacji – najwyższa forma włączenia społecznego w proces rewitalizacji (2)

W kompetencjach gminy pozostaje wybór momentu powołania KR (przyjęcia Uchwały dot. KR):

- przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji (lub przed wyznaczeniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji)
- po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji – **w terminie maksymalnie trzymiesięcznym.**

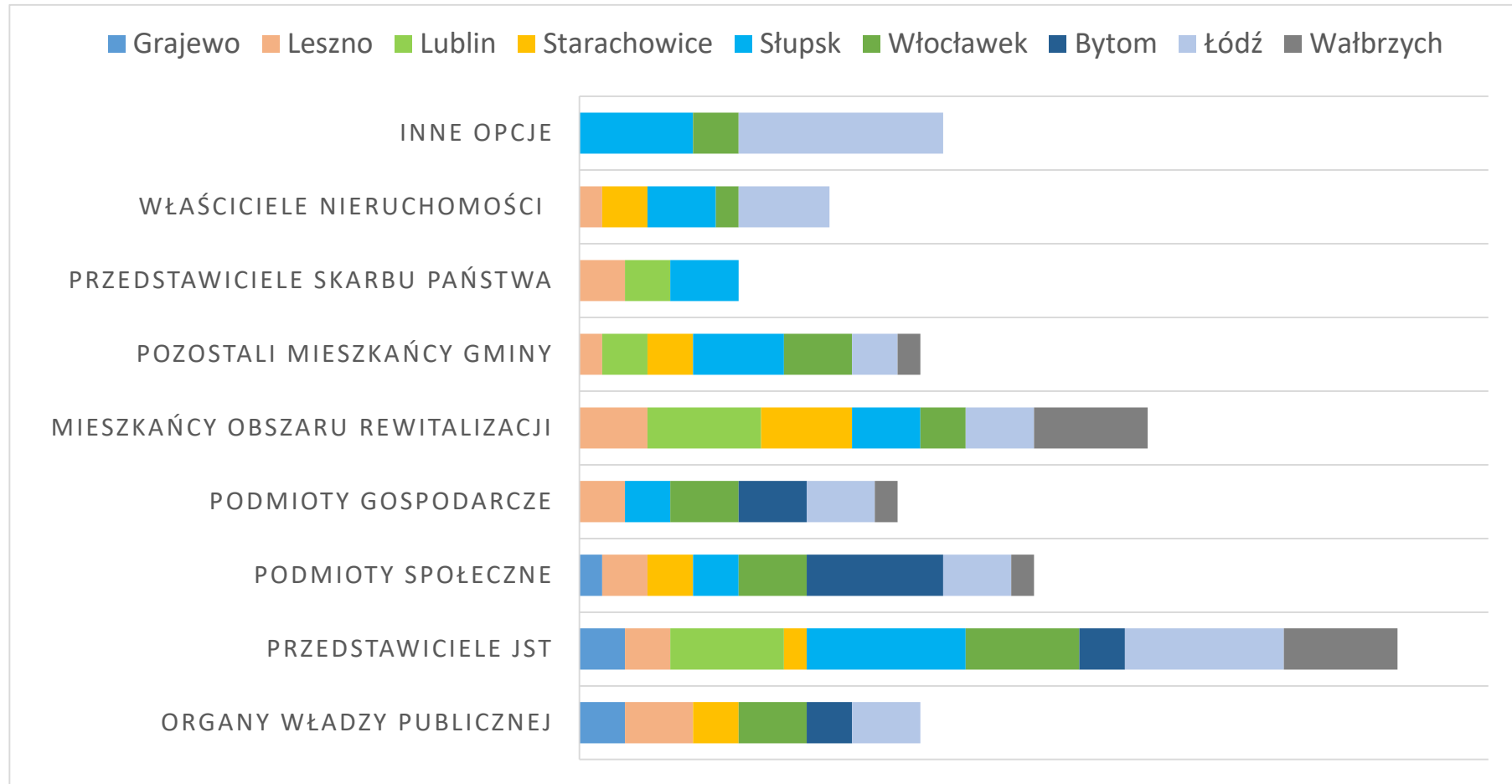
Niewłocznie po podjęciu przez radę gminy uchwały, wójt powołuje Komitet Rewitalizacji w drodze zarządzenia.

Komitet Rewitalizacji – wyniki badania MFiPR (1)

Źródło: *Komitety Rewitalizacji w praktyce*, http://obserwatorium.miasta.pl/wpcontent/uploads/2019/07/RAPORT_Komitety-Rewitalizacji.pdf

Komitet Rewitalizacji – wyniki badania MFiPR (2)

Źródło: Komitety Rewitalizacji w praktyce, http://obserwatorium.miasta.pl/wp-content/uploads/2019/07/RAPORT_Komitety-Rewitalizacji.pdf

Komitet Rewitalizacji – wyniki badania MFiPR (3)

Wnioski z badania:

- brak szkoleń członków KR,
- brak wyposażenia w środki finansowe umożliwiające korzystanie ze specjalistycznych usług przez członków KR,
- brak komunikacji z opinią publiczną (protokoły z posiedzeń KR są rzadko publikowane i dostępne dla ogółu mieszkańców),
- brak zastosowania **zasady bezstronności** w działalności KR.
- Forum Komitetów Rewitalizacji na Fb,
- ogólnopolskie Spotkania Komitetów Rewitalizacji (w Łodzi, Włocławku).

Komitet Rewitalizacji – dobre praktyki (1)

SKŁAD KOMITETU REWITALIZACJI

ROZWIŃ WSZYSTKIE ▾ ZWIŃ WSZYSTKIE ▲
Członkowie Komitetu Rewitalizacji ▾

PRACA KOMITETU REWITALIZACJI

ROZWIŃ WSZYSTKIE ▾ ZWIŃ WSZYSTKIE ▲
Najbliższe posiedzenia ▾
Protokoły posiedzeń Komitetu Rewitalizacji - II kadencja ▾
Protokoły posiedzeń Komitetu Rewitalizacji - I kadencja (2017 - 2020) ▾
Protokoły posiedzeń Komisji stałej ds. społecznych ▾
Protokoły posiedzeń Komisji stałej ds. obszaru zamieszkania ▾

SKONTAKUJ SIĘ Z NAMI

ROZWIŃ WSZYSTKIE ▾ ZWIŃ WSZYSTKIE ▲
Kontakt z Biurem Rewitalizacji i Mieszkalnictwa ▾

DOKUMENTY DO POBRANIA

- Zarządzenie w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji II kadencji z dnia 30 grudnia 2021 (78 KB)
Kliknij, aby otworzyć lub pobrać plik
- Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania KR (6 MB)
Uchwała nr XLIII/1339/21 z dnia 2. czerwca 2021 Rady Miejskiej w Łodzi

Pełne upublicznienie działalności KR w Łodzi.

<https://rewitalizacja.uml.lodz.pl/rewitalizacja/komitet-rewitalizacji/>

Komitet Rewitalizacji – dobre praktyki (2)

Funkcja opiniująca

- Projekty dokumentów strategicznych
- Projekty uchwał w sprawie SSR
- Projekty uchwał w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości na OR
- Projekty uchwał krajobrazowych
- Sprawozdania z monitoringu GPR

Funkcja doradcza

- zatwierdzanie zmian w kierunkach realizacji GPR
- udział w warsztatach ds. wizji miasta
- w związku z planem stworzenia stanowiska menagera starówki
- w związku z planem ograniczenia godzin sprzedaży alkoholu na OR
- szukanie rozwiązań na ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji

Inicjatywy własne

- szczegółowa analiza problematyki wywłaszczeń, stanu technicznego budynków, wizerunku miasta, potrzeb finansowych,
- prowadzenie wizji lokalnej w podobozarach rewitalizacji,
- tworzenie nowych zadań systemowych do ujęcia w aktualizacji GPR
- wniosek do WKZ o przekazanie kompetencji do MKZ w zakresie obiektów położonych na OR
- Uproszczenie form konsultacji społecznych w przypadku mpzp dot. OR

Komitet Rewitalizacji – dobre praktyki (3)

- Zarządzenie Nr 87/2018 Prezydenta Miasta Konina w sprawie powołania Zespołu ds. rewitalizacji – podział Zespołu na dwa podzespoły: **podzespół ds. wdrażania i monitoringu LPR, podzespół opiniodawczo-doradczy.**
- Uchwała XXXIX/1035/16 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28.12.2016 r. w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji w Łodzi – wyłonienie w ramach KR **stałych komisji:** ds. społecznych, ds. wizerunku centrum, ds. przedsiębiorczości, ds. obszaru zamieszkania – spójnych obszarowo z kierunkami działań określonych w GPR.

Metody angażowania interesariuszy w proces rewitalizacji

Istnieje wiele różnych form, które mogą angażować mieszkańców w proces podejmowania decyzji na etapie wdrażania GPR. To m.in.:

- mobilne i stałe punkty konsultacyjne,
- działania w podwórkach – przestrzeniach półprywatnych,
- badania jakościowe, np. jakości życia mieszkańców,
- mikrogranty – pula środków, o której decydują sami mieszkańcy (jak budżet partycypacyjny),
- możliwość zgłoszenia własnych zadań przy wkładzie koncepcyjnym lub niematerialnym (inicjatywa lokalna),
- otwarte konkursy ofert na realizację zadań z zakresu rewitalizacji.

Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji (3)

Szkolenia Grupy Sterującej rewitalizacją w Suwałkach:

- powołana Zarządzeniem nr 9/2017 Prezydenta Miasta Suwałk w dn. 9 stycznia 2017 r. Zadaniem grupy sterującej jest czynne uczestniczenie w procesie tworzenia, realizacji i monitorowania programu rewitalizacji. W skład grupy sterującej zostali powołani przedstawiciele głównych komórek merytorycznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach oraz jednostek organizacyjnych Miasta Suwałki oraz przedstawiciele partnerów społeczno-gospodarczych (Rady Miejskiej w Suwałkach, Suwalskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Suwalskiej Rady Seniorów, Centrum Integracji Społecznej, Izby Przemysłowo-Gospodarczej w Suwałkach), organizacji pozarządowych: Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, Podlaskiego Stowarzyszenia Terapeutów, Stowarzyszenia Aktywności Społeczno-Artystycznej „Nie po drodze”, Stowarzyszenia Jasne Życie, Stowarzyszenia Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących CROSS oraz mieszkańcy Suwałk.
- 3 szkolenia z zakresu rewitalizacji dla członków grupy przed uruchomieniem opracowania LPR,
- w trakcie opracowania LPR spotkania z wykonawcą, w tym: zatwierdzenie granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, określenie potrzeb rewitalizacyjnych, warsztatowe opracowanie wizji i konsultacje regulaminu naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych do LPR,
- spotkania z podmiotami społecznymi dot. możliwości finansowania działań rewitalizacyjnych i zasad opracowania fiszki projektowej na potrzeby LPR – przed uruchomieniem naboru przedsięwzięć,
- pomoc przy opracowywaniu fiszek projektowych – dyżury koordynatorów rewitalizacji,
- efekt – 22 projekty partnerów społeczno-gospodarczych na 41 projektów podstawowych łącznie.

Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji (4)

Proces wdrożenia LPR w Suwałkach:

- coroczna Suwalska Majówka Społeczna z udziałem interesariuszy rewitalizacji,
- **coroczny otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych na rzecz mieszkańców Suwałk w zakresie rewitalizacji** – wspieranie zintegrowanych i kompleksowych działań integracyjnych, międzypokoleniowych i aktywizujących wspomagających proces rewitalizacji, na obszarze objętym LPR na lata 2017-2023,
- włączenie dodatkowego wsparcia podmiotów społecznych z ramienia Centrum Wspierania Ekonomii Społecznej w Suwałkach,
- coroczne monitorowanie efektów z udziałem interesariuszy zewnętrznych.

Mikrogranty (1)

Mikrogranty stanowią narzędzie włączenia społecznego w realizację procesu rewitalizacji. Ich organizacja skupia się wokół trzech modeli:

- otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych,
- regranting – wybór operatora w otwartym konkursie ofert, który jest odpowiedzialny za wyłonienie kolejnych podmiotów na podstawie ustalonego regulaminu,
- konkurs w ramach inicjatywy lokalnej na podstawie art. 19b ustawy o działalności pożytku publicznego.

Mikrogranty (2)

Przy takiej formule podstawą dla ogłoszenia konkursu jest przeważnie program rewitalizacji, w którym wskazano przedsięwzięcia rewitalizacyjne do zrealizowano w niewielkiej skali lub program współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Konkursy są ogłaszane na niewielkie kwoty (np. 2-3 tys. zł), co umożliwia wsparcie większej liczby interesariuszy. O dofinansowanie mogą ubiegać się zarówno przedstawiciele trzeciego sektora, jak i grup nieformalnych.

Mikrogranty – regranting w Bytomiu

W Bytomiu partner społeczny, którego wyłoniono w konkursie ofert, wraz ze środowiskiem lokalnym wypracował **Koncepcję wdrożenia mechanizmu regrantingowego dla organizacji pozarządowych**. Takie rozwiązanie umożliwiło dostosowanie wsparcia, udzielanego przy pomocy mikrograntów, do potrzeb mieszkańców.

Mikrogranty – konkurs w Wałbrzychu (1)

- III edycje programu (ok. 60 tys. zł rocznie).
- W każdym z 6 podobszarów minimalna kwota przeznaczona na realizację inicjatywy lokalnej wyniosła 500 zł, natomiast maksymalna kwota - 3 000 zł.
- Dodatkowym wymogiem była konieczność opracowania i realizacji projektu z grupą co najmniej 10 mieszkańców z obszaru rewitalizacji w Wałbrzychu.
- Konkurs był promowany w lokalnej prasie, telewizji, na portalach społecznościowych oraz na stronach UM.

Źródło: Krajowe Centrum Wiedzy Rewitalizacji,
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/rewitalizacja/modelowe-dzialania-pilotazowe/finansowanie-rewitalizacji>

Mikrogranty – konkurs w Wałbrzychu (2)

Zrealizowane projekty:

- wspólne porządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni w poszczególnych dzielnicach,
- zamalowywanie graffiti na kamienicach we wszystkich podobszarach rewitalizacji,
- zajęcia dla dzieci,
- warsztaty krawieckie i kulinarne dla mam z Sobięcina,
- przeprowadzenie survivalowych warsztatów oraz letniej czytelnicy w wałbrzyskim Śródmieściu dla dzieci,
- zajęcia w ramach akademii podwórkowej dla seniorów,
- warsztaty wikliniarskie.

Źródło: Krajowe Centrum Wiedzy Rewitalizacji,
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/rewitalizacja/modelowe-dzialania-pilotazowe/finansowanie-rewitalizacji/>

Kawiarenki obywatelskie

Ideą powstawania kawiarenek jest inicjatywa oddolna mająca na celu zmniejszenie dystansu pomiędzy pracownikami samorządowymi a mieszkańcami.

Jest to forma prowadzenia konsultacji społecznych, jednak w przeciwieństwie do ich oficjalnej formy, kawiarenki mają na celu zachęcenie do prowadzenia swobodnego dialogu i wypowiedzi przy kawie.

Kawiarenki, które powstają na obszarach rewitalizacji stały się odpowiedzią i rozwiązaniem dla niskiego poziomu aktywności lokalnej.

Kawiarenka obywatelska we Włocławku (1)

Zdiagnozowane problemy: niewielka aktywność mieszkańców, niskie zainteresowanie podejmowaniem działań przez podmioty społeczne.

Śródmieście Cafe rozpoczęło swoją działalność wraz z rozpoczęciem procesu rewitalizacji w mieście. Inicjatywę utworzenia kawiarni przejął samorząd, który wyremontował, wyposażył i udostępnił lokal kawiarni.

Włocławek.info.pl

<https://www.wloclawek.info.pl/>

Kawiarenka obywatelska we Włocławku (2)

Celem w pierwszym okresie działalności było nawiązanie międzysąsiedzkiej komunikacji, a potem działania animacyjne: kursy haftu i szydełkowania, zajęcia artystyczne, wystawy malarskie, promocja wolontariatu, dyżury władz miasta, pracowników MOPS, PUP, Urzędu Skarbowego.

Obecnie za działalność kawiarenki odpowiedzialny jest operator.

<https://www.facebook.com/SrodmiścieCafe/>

Miejsca Aktywności Lokalnej

MAL-e mają wspierać realizację pomysłów mieszkańców. Ich program oraz charakter jest określany przez mieszkańców, co ma sprzyjać nawiązywaniu i zacieśnianiu sąsiedzkich relacji oraz aktywnemu spędzaniu czasu wolnego w bliskim otoczeniu. Mieszkańcy pełnią rolę zarówno uczestników organizowanych zajęć, jak i ich organizatorów.

Kiedy powstają MAL-e? W sytuacji niskiego poziomu kapitału społecznego, braku współpracy pomiędzy mieszkańcami, braku liderów społecznych i grup nieformalnych, niskiej aktywności społecznej.

Miejsca Aktywności Lokalnej – Stalowa Wola

- ❖ W Stalowej Woli powstały dwa miejsca aktywności – na dwóch osiedlach – podobszarach rewitalizacji – os. Rozwadów i os. Fabryczne.
- ❖ MAL-e zostały stworzone wspólnie z mieszkańcami. Zatrudniony personel zebrał grupę mieszkańców, wyszukał z nimi lokal, opracował koncepcję jego funkcjonowania oraz zorganizował jego przestrzeń. Dzięki temu i działaniom animacyjnym zostały wypracowane relacje społeczne, dzięki którym społeczność lokalna jest lepiej zorganizowana przy rozwiązywaniu problemów OR.
- ❖ Operator MAL jest jednocześnie operatorem funduszu mikrograntów, dzięki czemu mieszkańcy miasta mają realną możliwość udziału w procesie rewitalizacji i wdrażania swoich pomysłów.

Lokalne Biuro Rewitalizacji - Wrocław

- ❖ W ramach kontynuacji procesów rewitalizacji we Wrocławiu nowym, wyznaczonym obszarem zostało Przedmieście Oławskie. Za koordynowanie toczących się procesów odpowiedzialny był operator - Wrocławska Rewitalizacja.
- ❖ Jednym z istotnym działań zainicjowanych przez spółkę było utworzenie Lokalnego Biura Rewitalizacji. Biuro powstało na obszarze rewitalizacji i jego podstawową rolę stanowiło bycie „bliżej mieszkańców” wyznaczonego obszaru.
- ❖ Z uwagi na głośno podnoszone przez mieszkańców problemy związane m.in. z problemami w dostępie do informacji oraz z bieżącym kontaktem w sprawach planowanych działań, powstało Lokalne Biuro będące odpowiedzią na zgłaszane, istotne problemy.

Menadżer Kwartału - Wrocław

- ❖ W Lokalnym Biurze Rewitalizacji swoją siedzibę miał również Menadżer Kwartału.
- ❖ Rolą Menadżera był bieżący kontakt z mieszkańcami, informowanie ich o postępach w pracach, udzielanie odpowiedzi na wszelkie wątpliwości mieszkańców oraz pomoc w kontaktach z przedstawicielami jednostek miejskich w celu załatwienia różnych spraw administracyjnych.

Przed·pokój H13 - Wrocław

Idea, jaka przyświecała powstaniu Przed·pokoju H13 było stworzenie miejsca dla organizacji pozarządowych umożliwiającego prowadzenie zajęć, warsztatów, spędzanie czasu wolnego dedykowanych mieszkańcom obszaru rewitalizacji.

Lokal znajduje się w XIX-wiecznej kamienicy. Został wyremontowany i wyposażony ze środków własnych Gminy Wrocław, zaś pomysłodawcą całego założenia był ówczesny operator procesu rewitalizacji – spółka miejska Wrocławska Rewitalizacja.

Lokalizacja Przed·pokoju H13 nie jest przypadkowa, ponieważ piętro niżej, w suterenie, znajdowało się Lokalne Biuro Rewitalizacji oraz siedziba Menadżera Kwartału.

PRZED
POKÓJ . H
13

<http://h13.pl/galeria/>

Dotacje w Specjalnej Strefie Rewitalizacji (1)

Dotacje, które można uzyskać w ustanowionej Specjalnej Strefie Rewitalizacji stanowią narzędzie włączenia wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych w realizację procesu rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami art. 35 ustawy o rewitalizacji w uchwale o ustanowieniu SSR można przewidzieć, że dotacje dla właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości położonych w granicach Strefy służą realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR.

Dla nieruchomości znajdujących się na obszarze SSR właściciele i użytkownicy wieczystości mogą pozyskać dotację nieprzekraczającą 50% nakładów koniecznych do poniesienia na:

- roboty budowlane polegające na remoncie lub przebudowie,
- prace konserwatorskie i restauratorskie w nieruchomościach nie wpisanych do rejestru zabytków.

Dotacje w SSR – przykład włączenia spółdzielni mieszkaniowej w proces rewitalizacji Polkowic (1)

Program odnowy elewacji i dociepleń 115 budynków wielorodzinnych w gminie Polkowice na lata 2018-2025:

- a) prace remontowe elewacji budynków realizowane w ramach SSR lub w ramach porozumienia Gminy Polkowice ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Cuprum”,
- b) prace termoizolacyjne budynków realizowane w ramach „Programu działań na rzecz poszanowania energii cieplnej w gminie Polkowice”.

Dotacje w SSR – przykład włączenia spółdzielni mieszkaniowej w proces rewitalizacji Polkowic (2)

Finansowanie prac remontowych elewacji budynków na terenie SSR:

- a) 50% kosztów - gmina Polkowice w formie dotacji na podstawie u.o.r.,
- b) 50% kosztów - właściciel budynku, który dodatkowo ponosi koszty opracowania dokumentacji budowlanej.

3. Koszty prac remontowych elewacji budynków, które nie znajdują się na obszarze SSR są finansowane przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Cuprum” w wysokości 100%.

4. Szacowany koszt całkowity prac:

- a) około 22 mln zł dla prac termoizolacyjnych,
- b) około 7,5 mln zł dla prac remontowych elewacji.

5. Szacowany koszt prac:

- a) 24,2 mln zł dla prac termoizolacyjnych, w tym wsparcie gminy 19,3 mln zł,
- b) 7,5 mln zł dla prac remontowych elewacji, w tym wsparcie gminy 3 mln zł.

Dotacje w Specjalnej Strefie Rewitalizacji (2)

	Wartość przekazanych dotacji w zł	Wartość zrealizowanych prac ogółem w zł
Włocławek - edycja 2019	839 063,80 zł	1 821 375,14 zł
Włocławek - edycja 2020	1 431 310,78 zł	3 855 170,83 zł
Włocławek - edycja 2021	1 371 615,44 zł	3 201 847,60 zł
Płock - edycja 2018	216 344,56 zł	627 490,79 zł
Płock - edycja 2019	733 379,12 zł	2 155 049,08 zł
Płock - edycja 2020	478 693,49 zł	1 374 500,54 zł
Płock - edycja 2021	309 765,31 zł	1 195 784,64 zł
Kalisz - edycja 2019	1 873 327,53 zł	3 198 907,70 zł
Kalisz - edycja 2020	559 024,00 zł	1 599 133,89 zł
Kalisz - edycja 2021	913 510,61 zł	2 572 301,66 zł
Ośno Lubuskie - edycja 2019	159 423,94 zł	159 423,94 zł
Łódź - edycja 2018	2 000 000,00 zł	5 334 491,10 zł
Łódź - edycja 2019	1 710 000,00 zł	3 863 539,35 zł
Łódź - edycja 2020	2 000 000,00 zł	5 105 679,20 zł
Łódź - edycja 2021	2 768 400,00 zł	5 028 551,03 zł
Polkowice - edycja 2019	242 575,09 zł	485 150,18 zł
Polkowice - edycja 2020	299 020,75 zł	598 041,50 zł
Polkowice - edycja 2021	366 152,22 zł	732 304,44 zł
Razem	18 271 606,64 zł	42 908 742,61 zł

Część 4. Lokalny fundusz rewitalizacji

Koncepcja lokalnego funduszu rewitalizacji (1)

Obok przedsięwzięć rewitalizacyjnych obszary rewitalizacji są obszarem realizacji zadań własnych z poziomu innych polityk publicznych, m.in.:

- Polityka społeczna (polityka rozwiązywania problemów społecznych, przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, równości szans, włączania społecznego, senioralna)
- Polityka gospodarcza,
- Polityka oświatowa,
- Polityka podatkowa,
- Polityka mieszkaniowa,
- Polityka społeczeństwa obywatelskiego,
- Polityka mobilności,
- Polityka ochrony środowiska,
- Polityka rozwoju kultury/ Polityka ochrony dziedzictwa kulturowego,
- (...)

Koncepcja lokalnego funduszu rewitalizacji (2)

Nieformalna nazwa zbioru narzędzi wspierających niepublicznych partnerów angażujących się w działania rewitalizacyjne o charakterze infrastrukturalnym.

Celem lokalnych funduszy rewitalizacji jest maksymalizacja efektu włączenia sektora prywatnego i społecznego do procesu rewitalizacji.

Przykład Żyrardowa:

- Analiza funkcjonujących instrumentów wsparcia (lokalna legislacja i regulacje) pod kątem funkcjonalności i możliwości wykorzystania w procesie rewitalizacji;
- Korekta istniejących instrumentów wsparcia;
- Zaprogramowanie nowych instrumentów.

Koncepcja lokalnego funduszu rewitalizacji – Żyrardów (1)

- ❖ Uchwała Nr XXIX/222/08 Rady Miasta Żyrardowa z dnia 30 października 2008 r. w sprawie zasad i trybu udzielania **dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku** wpisanym do rejestru zabytków na terenie Miasta Żyrardowa,
- ❖ Uchwała Nr XIX/123/16 Rady Miasta Żyrardowa z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację **zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej**,
- ❖ Uchwała Nr XLIX/356/17 Rady Miasta Żyrardowa z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie określenia zasad udzielania **dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła** w ramach ograniczania niskiej emisji na terenie Miasta Żyrardowa.

Źródło: Lokalny fundusz rewitalizacji na przykładzie Żyrardowa, MFiPR/IRMiR, 2019 r., s. 31

Koncepcja lokalnego funduszu rewitalizacji – Żyrardów (2)

Nowy instrument – dotacje na remonty nieruchomości prywatnych w SSR .

- ❖ Odpowiedź na wysoki odsetek własności prywatnej na obszarze rewitalizacji miasta, powstałej przed 1939 r.
- ❖ Przyznawane na remont nieruchomości prywatnej:
  - **niewpisanej** do gminnej ewidencji zabytków oraz rejestru zabytków - w zakresie dofinansowania prac remontowych oraz przebudowy - w wysokości do 50% nakładów koniecznych,
  - **wpisanej** do gminnej ewidencji zabytków (z wyłączeniem obiektów rejestrowych) – w zakresie dofinansowania prac remontowych oraz przebudowy, a także prac konserwatorskich i prac restauratorskich w rozumieniu art.3 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – w wysokości do 50% nakładów koniecznych,

Źródło: Lokalny fundusz rewitalizacji na przykładzie Żyrardowa, MFiPR/IRMiR, 2019 r.

Koncepcja lokalnego funduszu rewitalizacji – Żyrardów (3)

Dotacje konserwatorskie do remontów zabytków ujętych w rejestrze zabytków:

- ❖ dla obiektów stanowiących **własność prywatną**, wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków, udzielane w ramach mechanizmu dotacji na **prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane** – w trybie przewidzianym w art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- ❖ w wysokości do **50% nakładów koniecznych**,
- ❖ **możliwe dofinansowanie do 100%** nakładów koniecznych, jeżeli zabytek posiada wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową.
- ❖ Kryteria oceny:
  - historyczna, artystyczna lub naukowa wartość obiektu,
  - **lokalizacja obiektu** na terenie historycznego układu urbanistyczno-architektonicznego „Żyrardów – XIX-wieczna Osada Fabryczna” stanowiącego **obszar rewitalizacji**,
  - stan techniczny.

Źródło: Lokalny fundusz rewitalizacji na przykładzie Żyrardowa, MFiPR/IRMiR, 2019 r.

Koncepcja lokalnego funduszu rewitalizacji – Żyrardów (4)

Dotacje na wymianę źródeł ciepła w trybie ustawy Prawo ochrony środowiska:

- ❖ **wzmacniają efekt** uzyskany poprzez dotacje do remontów w SSR oraz dotacji konserwatorskich – w wymienionych dotacjach **brak możliwości finansowania** budowy przyłącza do sieci c.o., budowy instalacji c.o., oraz instalacji c.c.w.,
- ❖ dofinansowanie wymiany pieców na paliwa stałe **na piece zasilane** gazem lub olejem opałowym – do 50%,
- ❖ możliwe premiowanie budynków z obszaru rewitalizacji, pod warunkiem rozbudowania miejskiej sieci gazowej.

Źródło: Lokalny fundusz rewitalizacji na przykładzie Żyrardowa, MFiPR/IRMiR, 2019 r.

Koncepcja lokalnego funduszu rewitalizacji – Żyrardów (5)

Inicjatywa lokalna w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

- ❖ finansowe wsparcie dla realizacji **oddolnych inicjatyw** mieszkańców, w tym grup nieformalnych, jej celem jest zachęcanie mieszkańców do angażowania w sprawy lokalne, tj.:
  - poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej,
  - podejmowanie działań na rzecz wspólnoty,
  - budowę lokalnej i sąsiedzkiej integracji,
- ❖ istniejąca uchwała wspierała przede wszystkim zadania o charakterze infrastrukturalnym, bez wskazania preferencji dla lokalizacji ani priorytetowego charakteru działań,
- ❖ w celu wykorzystania potencjału narzędzia w ramach lokalnego funduszu rewitalizacji za priorytetowe należało uznać działania na obszarze rewitalizacji oraz integrowanie kierunków inicjatywy z celami odnowy obszaru.

Źródło: Lokalny fundusz rewitalizacji na przykładzie Żyrardowa, MFiPR/IRMiR, 2019 r.

Koncepcja lokalnego funduszu rewitalizacji – Żyrardów (6)

Inicjatywa lokalna w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

- ❖ szeroki katalog zadań publicznych daje możliwość wykorzystania **narzędzia do uzupełnienia** prowadzonego procesu rewitalizacji:
  - w sferze społecznej - działania służące poprawie spójności społecznej na obszarze rewitalizacji,
  - przestrzennej – np. w ramach zadań dotyczących poprawy stanu zagospodarowania podwórek,
  - technicznej – w ramach zadań związanych z poprawą stanu technicznego miejskiej infrastruktury,
  - środowiskowej - w ramach zadań związanych poprawą jakości terenów zielonych,
- ❖ wprowadzono cele społeczne do realizacji w ramach inicjatywy lokalnej,
- ❖ we wniosku złożonym w ramach inicjatywy lokalnej ocenie podlega m.in.:
  - spójność z celami polityki rewitalizacyjnej (zgodność z celami, kierunkami i przedsięwzięciami GPR),
  - **lokalizacja zadania (premiowane projekty realizowane na obszarze rewitalizacji),**
  - komplementarność problemowa zadania, wynikająca ze specyfiki polityki rewitalizacyjnej.

Źródło: Lokalny fundusz rewitalizacji na przykładzie Żyrardowa, MFiPR/IRMiR, 2019 r.

Koncepcja lokalnego funduszu rewitalizacji – Żyrardów (7)

Wsparcie realizacji zadań publicznych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, wybranymi w otwartych konkursach ofert – w trybie art. 11 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

- ❖ Premiowanie zadań publicznych realizowanych na obszarze rewitalizacji/z udziałem mieszkańców obszaru rewitalizacji w następujących zakresach:
  - profilaktyka uzależnień i pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i środków psychoaktywnych i ich rodzinom,
  - propagowanie wśród mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, aktywnych form spędzania wolnego czasu, poprzez poprawę sprawności fizycznej, rozwijanie zainteresowań i talentów, rozwój umiejętności interpersonalnych,
  - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
  - zajęcia opiekuńczo-wychowawcze na rzecz dzieci w formie świetlicy,
  - organizacja czasu wolnego w formie stacjonarnej dla dzieci i młodzieży z terenu Żyrardowa w okresie ferii zimowych i letnich

Źródło: Lokalny fundusz rewitalizacji na przykładzie Żyrardowa, MFiPR/IRMiR, 2019 r.

Koncepcja lokalnego funduszu rewitalizacji - podsumowanie

❖ Sfera społeczna:

- wsparcie realizacji zadań publicznych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, wybieranymi w otwartych konkursach ofert – w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Inicjatywa lokalna w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

❖ Sfera techniczna:

- Wsparcie procesów remontowych nieruchomości prywatnych w ramach dotacji w SSR,
- Wsparcie procesów remontowych zabytkowych nieruchomości prywatnych w ramach dotacji konserwatorskich,

❖ Sfera przestrzenna:

- Inicjatywa lokalna w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

❖ Sfera środowiskowa:

- Wsparcie wymiany źródeł ciepła na paliwa stałe na ekologiczne.

Część 5. Dyskusja

Dziękuję za uwagę!

Katarzyna Spadło, Centrum Doradztwa Rewitalizacyjnego IRMiR
kspadlo@irmir.pl